

Nowy Dwór Gdański, dnia 19.06.2023 roku

PNB.7143.1.4.2023

Decyzja

Na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 1 oraz art. 80 ust. 2 pkt 1, art. 83 ust. 1 Ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (tekst jednolity: Dziennik Ustaw z 2023, poz. 682 ze zmianami), a także art.104 i art.108 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dziennik Ustaw z 2023 roku, poz. 775 ze zmianami), po rozpoznaniu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie stanu technicznego nieużytkowanego budynku po byłym magazynie zbożowym nr 2 – hala północna, usytuowanego na terenie działki nr 394/4, położonej przy ul. Muzealnej 7 w miejscowości Sztutowo, orzekam:

nakazuję

Wójtowi Gminy Sztutowo,

usunięcie nieprawidłowości w stanie technicznym nieużytkowanego budynku po byłym magazynie zbożowym nr 2 – hala północna, usytuowanego na terenie działki nr 394/4, położonej przy ul. Muzealnej 7 w miejscowości Sztutowo, **poprzez wykonanie robót budowlanych polegających na:**

- zabezpieczeniu i oznakowaniu terenu wokół ww. budynku w terminie do dnia 30.06.2023 roku;
- demontażu (rozbiórce) uszkodzonej więźby dachowej grożącej zawaleniem (tj. części pozostającej konstrukcji dachu uszkodzonej w zachodniej części hali), w terminie do dnia 01.09.2023 roku;
- rozebraniu ścian do poziomu występowania uszkodzeń w terminie do dnia 01.10.2023 roku;
- zabezpieczeniu ścian opierzeniem z blachy, w terminie do dnia 01.11.2023 roku;

zgodnie z programem robót stanowiącym załącznik do decyzji Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków znak ZN.5142.403.2.2023.KZ z dnia 09.05.2023 roku

i nadaję niniejszej decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.

Uzasadnienie

Podczas czynności kontrolnych przeprowadzonych w dniu 25.05.2023 roku ustalono, że stan techniczny budynku po byłym magazynie zbożowym nr 2 – hala północna, usytuowanym na terenie działki nr 394/4, położonej przy ul. Muzealnej 7 w miejscowości Sztutowo, jest bardzo zły i stale się pogarsza, jak ustalono:

- w części zachodniej budynku pozostająca konstrukcja dachu nadal jeszcze nie runęła tylko i wyłącznie z powodu, że opiera się na konstrukcji taśmociągu. W tym miejscu należy dodać, że podczas kontroli dokonano oceny konstrukcji od wnętrza budynku również przy pomocy statku powietrznego z aparatem rejestrującym obraz. Kontrolując stwierdzono, że stalowa konstrukcja taśmociągu, w trakcie zawalenia dachu została częściowo uszkodzona poprzez uderzenie, które doprowadziło do deformacji słupa. Ponadto ww. konstrukcja w skutek naporu dachu tj. pozostającej północnej połaci jest przechylona w kierunku południowym, a jej przeszła w miejscu oparcia uszkodzonych wiązarów dachowych są ugięte. W tym miejscu należy dodać, że stalowa konstrukcja taśmociągu nie została zaprojektowana do przenoszenia ciężaru dachu, tym bardziej w kierunku poprzecznym do osi budynku, stąd należy domniemać, że może w każdej chwili nastąpić jej uszkodzenie powodujące całkowite zawalenia pozostającej i wspierającej się na niej konstrukcji dachu. Podczas tych czynności ustalono również, że mur budynku – jego części zachodniej od jego strony północnej, wykazuje znaczne odchylenie od pionu, spowodowane przechyleniem się pozostającej konstrukcji dachu do wnętrza budynku. Istnieje bardzo duże prawdopodobieństwo jego zawalenia – widoczne rozwarście ma już kilka centymetrów i miejscowo widać przez nie na przelot, co świadczy,

że przechylające się do wnętrza więzary dachowe są z tym murem powiązane w taki sposób, że ciągną go do wnętrza budynku unosząc jednocześnie do góry. W tym miejscu należy dodać, że podczas kontroli zaobserwowano również spękania drewnianych elementów mocowania podpór więzarów dachowych do słupów w środku rozpiętości zachodniej części budynku.

- w części wschodniej budynku, podczas kontroli z zewnątrz stwierdzono znaczne uszkodzenia pokrycia dachowego, w tym również na dużych obszarach załamania i zapadnięcia połączeń dachowych, które świadczą o uszkodzeniu więzarów dachowych. Podczas kontroli elementów konstrukcyjnych więzarów dachowych od wewnątrz budynku ustalono, że ich stan jest wręcz katastrofalny i w każdej chwili dach może ulec zawaleniu. Podczas tych czynności stwierdzono, że prawdopodobnie, tak samo jak w części zachodniej budynku, konstrukcja dachu jeszcze nie runęła bowiem oparła się o stalową konstrukcję taśmociągu. Kontrolując stan techniczny konstrukcji dachu tej części budynku ustalono, że więzary dachowe, w szczególności od strony południowej, uległy już tak dalekiej korozji biologicznej, iż nie są w stanie przenosić ciężaru połączeń dachowych. W większości posiadają znaczne ubytki w pasie górnym i dolnym, widoczne są miejscowo zwisające elementy pasa dolnego wraz z pozostałościami krzyżulców, na posadce budynku zalegają destruowane elementy więzarów dachowych oraz części pasa dolnego i górnego tych więzarów. Powyższe powoduje, że płatwie wspierające połączenia dachu zostały pozbawione podparcia, w tym miejscu należy dodać, że znaczna ilość płatwi również uległa korozji biologicznej i już nie pełni swojej funkcji, a nawet ich elementy spadają systematycznie na posadzkę budynku. W tym miejscu należy dodać, że pomimo wykonania konstrukcji wsporczej więzarów dachowych, wobec postępującej korozji biologicznej drewnianych elementów więzarów dachowych, płatwi oraz poszycia, następuje dalsze pogorszenie stanu technicznego więzby dachowej grożące jej zawaleniem. Jak zaobserwowano, miejscowo tuż poza konstrukcją wsporczą wskutek korozji biologicznej rozpadają się elementy pasa dolnego więzarów dachowych.

Pozostająca części konstrukcji dachu w zachodniej części budynku jak i cała konstrukcja dachu we wschodniej części budynku, ze względu na zły stan techniczny grozi w każdej chwili zawaleniem. W tym miejscu należy dodać, że istnieje zagrożenie dla ludzi mogących przebywać wewnątrz tego budynku lub w jego pobliżu. Poważne zagrożenie dla osób mogących wejść do wnętrza budynku stwarzają zwisające elementy konstrukcji dachu, które w każdej chwili mogą spaść. W tym miejscu należy dodać, że ze względu na znaczną rozpiętość więzarów dachowych, spadające części pasa dolnego bądź górnego kratownicy, czy też płatwi dachowych są znacznych rozmiarów i mogą doprowadzić do śmierci bądź utraty zdrowia. Ponadto w razie zawalenia się dachu, co może nastąpić w każdej chwili, może dojść do wypchnięcia ścian budynku na zewnątrz, co niesie za sobą dodatkowe zagrożenie dla osób mogących przebywać w otoczeniu tego obiektu.

W tym miejscu należy nadmienić, że w dniu 28.01.2023 roku runęła południowo-zachodnia część dachu przedmiotowego budynku. Zawalenie południowej połaci dachu części budynku (budynek jest przedzielony murem na część wschodnią i zachodnią) nastąpiło praktycznie w całej części zachodniej budynku, poza częścią dachu wspartą uprzednio drewnianą konstrukcją wsporczą wykonaną w narożniku południowo-zachodnim budynku. W toku tych czynności stwierdzono, że pozostająca północna połać dachu w skutek utraty stabilności może w każdej chwili runąć, prawdopodobnie nie runęła jeszcze tylko dlatego, że obecnie wspiera się na stalowej konstrukcji po byłym taśmociągu. Zawalenie się konstrukcji dachu spowodowało uszkodzenie ściany południowej wspierającej ten dach, której część runęła do wnętrza budynku, a także uszkodzenie ściany północnej, która została częściowo wypchnięta na zewnątrz – widoczne jest jej odchylenie i liczne spękania.

Teren na którym jest zlokalizowany przedmiotowy obiekt budowlany jest zabezpieczony (ogrodzony siatką stalową) przed dostępem osób trzecich.

W dniu 13.03.2023 roku przeprowadzono kolejną kontrolę w celu sprawdzenia stanu technicznego zachodniej zawalonej części budynku, oraz pozostającej wschodniej części. Podczas tych czynności zaobserwowano, że w skutek rozporu dachu spowodowanym zawaleniem części południowej i zerwaniem ściągów więzarów dachowych, wypycha na zewnątrz budynku ścianę północno-zachodnią budynku, widoczne jest znaczne rozwarucie muru, które nie występowało

bezpośrednio po zawaleniu się dachu, a także runęła część dachu w jego południowo-zachodnim narożniku – runęły pozostające podpory dwóch wiązarów dachowych na których wspierała się pozostająca połać dachu. Sama konstrukcja dachu opiera się na stalowej konstrukcji taśmociągu przebiegającej po środku budynku wzdłuż kalenicy dachu, jednak ze względu na sposób oparcia konstrukcji dachu o konstrukcję taśmociągu, tj. z jego boku, następuje nacieranie na nią w kierunku porzecznym, co może doprowadzić również do uszkodzenia konstrukcji taśmociągu, a następnie do zawalenia się pozostającej jeszcze konstrukcji dachu oraz zawalenia się odchylonej ściany północnej budynku. Podczas tych czynności nie przeprowadzono kontroli od środka obiektu, tj. nie sprawdzono jak wygląda konstrukcja dachu od wewnątrz. Natomiast na podstawie porównania zdjęć z dnia 28.01.2023 roku, ze stanem w dniu kontroli należy stwierdzić, że część wschodnia budynku nie uległa pogorszeniu.

Zdaniem tutejszego organu działania związane ze wsparciem wiązarów dachowych spowodowały jedynie destrukcję całego ustroju tj. więźby dachowej, jednak nie zapewnią jej stabilności ani nie zabezpieczają przed jej zawaleniem. Wynika to z faktu, że w skutek korozji biologicznej wiązary dachowe, w tym przypadku o dużej rozpiętości, straciły już swoje właściwości, tj. pas dolny i pas górny, wraz z krzyżulcami, uległy destrukcji – korozja biologiczna doprowadziła do zmian w strukturze drewna powodując, znaczne zmniejszenie przekroju elementów konstrukcyjnych oraz całkowitą destrukcję elementów. Te same procesy destrukcji wskutek korozji biologicznej nastąpiły w płatwiach dachowych oraz w pokryciu dachu, dlatego też nie jest możliwe wsparcie tej konstrukcji w taki sposób, aby zapobiec jej zawaleniu. Nic nie da podparcie uszkodzonego pasa dolnego kratownicy, gdyż oprócz niego uszkodzeniu wskutek korozji uległ pas górny oraz krzyżulce, a co za tym idzie nie przeniesie on już sił na niego przenoszonych pierwotnie. Poza tym idąc dalej zabezpieczenie wiązarów dachowych nie doprowadzi do wzmocnienia połączy dachowej, bowiem uszkodzone są już płatwie i nie opierają się na tych wiązarach, a także uszkodzone jest deskowanie. Z tego właśnie powodu zdaniem tutejszego organu konieczne jest dokonanie rozbiórki całości konstrukcji dachowej tej pozostającej w zachodniej części budynku, jak i tej we wschodniej części budynku oraz uszkodzonych ścian budynku, do miejsca w którym nastąpiło przerwanie ich ciągłości, bowiem ww. elementy budynku mogą w każdej chwili runąć.

Podczas tych czynności kontrolnych przeprowadzonych w dniu 25.05.2023 roku, przedstawiono decyzję Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków znak ZN.5142.403.2.2023.KZ z dnia 09.05.2023 roku, w której na wniosek Gminy Sztutowo konserwator zabytków pozwolił na wykonywanie robót budowlanych w budynku hali północnej w zespole obozu koncentracyjnego Stutthof wraz z zabudowaniami; (...) wpisanego do rejestru zabytków pod nr. 214/92 decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Elblągu z dnia 19.02.1992 roku – obecnie pod numerem 1361, na terenie dz. nr 394/4 obręb Sztutowo, polegających na zabezpieczeniu i oznakowaniu terenu; demontażu więźby dachowej grożącej zawaleniem; rozebraniu ścian do poziomu występowania uszkodzeń; zabezpieczeniu ścian opieraniem z blachy; utylizację zdemontowanych elementów, zgodnie z programem robót stanowiącym załącznik do ww. decyzji.

Ponadto podczas tych czynności kontrolnych przedstawiono drugą decyzję Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków znak WK.5180.79.2023.PW z dnia 28.04.2023 roku, którą to nakazał Gminie Sztutowo, wykonanie prac konserwatorskich i budowlanych, tj.:

- Dla hali południowej – wykonać harmonogram prac dla zabezpieczenia dachu przed wpływem czynników atmosferycznych do 30.06.2023 r.
- Dla hali północnej: wykonać rozbiórkę uszkodzonej konstrukcji dachu równoczesną inwentaryzacją rozbieranych elementów i ich zabezpieczeniem, do dnia 1.09.2023 r.; usunąć część uszkodzonych ścian z zabezpieczeniem rozebranego materiału do dnia 1.10.2023 r.; zabezpieczyć odsłonięte elementy murów do 1.11.2023 r.; przygotować harmonogram prac zabezpieczających dla dachu drugiej istniejącej części hali do 30.06.2023 r.; po likwidacji zagrożenia usunąć z wnętrza budynku oraz jego okolicy elementy dachu oraz ścian budynku i uporządkować teren do 01.04.2024 r.

Zdaniem tutejszego organu cały dach budynku grozi zawaleniem, jednak niniejsza decyzja nie może być sprzeczna z orzeczeniem Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,

dlatego też nakazano wykonanie robót budowlanych polegających na demontażu (rozbiórce) jedynie uszkodzonej (w skutek zawalenia części) więźby dachowej pozostającej na budynku i wspierającej się na salowym taśmociągu, nadal grożącej zawaleniem (tj. w części zachodniej hali), a nie całości dachu, tj. bez części wschodniej budynku. Dlatego też, konieczne jest aby właściciel budynku wystąpił do służb konserwatorskich z wnioskiem o udzielenie zgody na dokonanie rozbiórki pozostałej części (wschodniej) konstrukcji dachu.

Biorąc powyższe pod uwagę tutejszy organ uznał, że z uwagi na fakt iż przedmiotowy budynek jest wpisany do rejestru zabytków województwa pomorskiego pod nr. 1361 pod nazwą „zespół obozu koncentracyjnego Stutthof wraz z zabudowaniami; układem drożnym; układem zieleni i pozostałościami urządzeń obozowych (część SS: wartownia; komendantura; garaże; budynek gospodarczy; barak administracyjny – kantyna; barak administracyjny - Rapportabteillung; psiarnia, willa komendanta obozu; bunkry ziemne w skarpi pld; budynek ogrodnictwa i ogrodzenie; Stary Obóz – blok kobiecy; blok VIII i VIII a, komora gazowa, krematorium, fundamenty nieistniejących baraków, ogrodzenie z wieżami strażniczymi i bramami; Nowy Obóz : 21 bloków – pomników w miejscach niezachowanych baraków; tereny fabryczne z 3 halami b. Niemieckich Zakładów Zbrojeniowych; Nowa Kuchnia – obiekt gospodarczy; Stos Całopalny) wraz z terenem obozu” konieczne jest wykonywanie robót budowlanych w oparciu o wydaną decyzję Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na wykonywanie tych robót.

Ponadto teren na którym znajduje się przedmiotowy obiekt leży w obszarze strefy ochronnej Pomnika Zagłady na obszarze którego jest położone Muzeum „Stutthof” w Sztutowie, który został określony przez Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 24 sierpnia 2007 r. w sprawie określenia granic Pomnika Zagłady, na obszarze którego jest położone Muzeum "Stutthof" w Sztutowie, oraz obszaru i granic jego strefy ochronnej (Dz.U. 2007 nr 163 poz. 1157).

Wobec powyższego należy stwierdzić, że niniejsza decyzja nie narusza zasady określonej w art. 2 ust. 2 pkt. 3)*, tj. nie narusza przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, bowiem jej sentencja została skonstruowana na podstawie pozwolenia wydanego przez Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Biorąc powyższe pod uwagę, tutejszy organ wydał niniejszą decyzję, nadając jej zgodnie z art. 108 § 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 127 § 2** od decyzji niniejszej służy stronie odwołanie do organu administracji publicznej wyższego stopnia – Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego, jako organu II instancji, zgodnie z art. 83 ust. 2* – za pośrednictwem organu wydającego decyzję, w terminie **czternastu dni** od dnia jej doręczenia.

Odnośniki:

- * *Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (tekst jednolity: Dziennik Ustaw z 2023, poz. 682 ze zmianami)*
 - ** *Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dziennik Ustaw z 2023 roku, poz. 775 ze zmianami)*
-

Otrzymują:

• Wójt Gminy Sztutowo	/sztutowo/skrytka	(ePuap – upp)
• Starosta Nowodworski	/starostwoNDG/skrytka	(ePuap – upp)
• a/a (SŻ)		